

การบริหารหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตกลุ่มดอยม่อนแจ่ม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

Administration of the Anti-Corruption Education Curriculum of Doi Mon Jam
Interdisciplinary Schools under the Chiang Mai Secondary Educational Service
Area Office

พงศ์พันธ์ แก้วจันทร์ Pongpun Keawjan

สุรัตน์ ศรีดาเดช Surat Sridadet

สิทธิชัย มุลเขียน Sittichai Mulkhien

สุรีย์มาศ สุขกสิ Sureemat Sukkasi

มหาวิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่

North-Chiang Mai University

g663302040@northcm.ac.th

Received 2025/04/13

Revised 2025/06/18

Accepted 2025/07/04

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการบริหารหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาของสถานศึกษา และ 2) ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตกลุ่มดอยม่อนแจ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารและครูจำนวน 210 คน และใช้วิธีการวิเคราะห์ ข้อมูลด้วยความถี่, ร้อยละ, ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่าการบริหารหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก มีค่าความเชื่อมั่น คือ 0.95

ผลการวิจัยพบว่า

1) ด้านการเตรียมความพร้อม ได้แก่ การแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ด้านการวางแผน ได้แก่ การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้านการจัดทำหลักสูตร ได้แก่ การวิเคราะห์ผลการเรียนรู้ ด้านการใช้หลักสูตร ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กรณีศึกษา ด้านการประเมินผล ได้แก่การติดตามผลการดำเนินงาน ด้านการปรับปรุงแก้ไขได้แก่ การนำผลการประเมินมาปรับปรุงแผนงาน

2) แนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาของสถานศึกษา พบว่า ควรมีการอบรมครูและบุคลากรให้เข้าใจหลักสูตรอย่างถูกต้อง ควรมีการตั้งคณะกรรมการหลักสูตรเพื่อวางโครงสร้างและกำหนดการเรียนการสอน รวมทั้งควรมีการประเมินผลผู้เรียนและผู้สอนอย่างเป็นระบบ

และต่อเนื่องทุกปีรวมทั้งการปรับปรุงหลักสูตรหลังสิ้นปีการศึกษาเพื่อให้มีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

คำสำคัญ : การบริหารหลักสูตรด้านทุจริตศึกษา, สหวิทยาเขตกลุ่มดอยม่อนแจ่ม, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่.

Abstract

This research aimed to 1) to study the management of the Anti-Corruption Education Curriculum in schools, and 2) to examine guidelines for improving the management of the Anti-Corruption Education Curriculum in schools within the Doi Mon Cham education cluster under the Chiang Mai Secondary Educational Service Area Office. The data were collected from a sample group of 210 school administrators and teachers. Data analysis was conducted using frequency, percentage, mean, and standard deviation. with a reliability coefficient of 0.95

The research findings revealed that

1) the overall management of the Anti-Corruption Education Curriculum in all aspects was at a high level, In terms of curriculum management Preparation involved appointing a curriculum management committee. Planning focused on designing learning activities. Curriculum development included analyzing learning outcomes. Curriculum implementation involved conducting learning activities using case studies. Evaluation included monitoring the implementation outcomes. Improvement referred to utilizing evaluation results to revise the plans.

2) Regarding guidelines for improving curriculum management, it was found that Teachers and staff should receive training to understand the curriculum correctly A curriculum committee should be established to structure and plan the teaching and learning process. There should be systematic and continuous evaluation of both learners and teachers annually. The curriculum should be revised at the end of each academic year to ensure its effectiveness and alignment with changing circumstances.

Key Words: Administration, Learning Management, Singhanatrachalai Network Group.

บทนำ

การทุจริตในประเทศไทยเกิดจากหลายปัจจัย การขาดความโปร่งใสในระบบราชการ และการดำเนินงานของรัฐ การใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว รวมถึงวัฒนธรรมที่ยอมรับการให้สินบนหรือการใช้ความสัมพันธ์ส่วนตัวเพื่อเร่งรัดกระบวนการต่าง ๆ นอกจากนี้ การ

บังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มงวดและการมีช่องโหว่ในระบบกฎหมายยังเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่เกิดการทุจริตได้ง่าย ทั้งหมดนี้เป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขเพื่อสร้างความยุติธรรมและความโปร่งใสในสังคมประเทศไทยมีความพยายามแก้ไขปัญหาการทุจริตโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันสร้างเครื่องมือกลไกและกำหนดเป้าหมายสำหรับการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเริ่มตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2551 จนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ในฐานะองค์กรหลักด้านการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการทุจริต ได้กำหนดยุทธศาสตร์ระยะที่ 3 (พ.ศ.2560-2564) โดยกำหนดวิสัยทัศน์ว่า"ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต" (Zero Tolerance & Clean Thailand) และกำหนดพันธกิจ สร้างวัฒนธรรมต่อต้านการทุจริต ยกระดับธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกภาคส่วนแบบบูรณาการและปฏิรูปกระบวนการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งระบบให้มีมาตรฐานสากล" พร้อมทั้งกำหนดเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ว่า "ระดับคะแนนของดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index: CPI) สูงกว่าร้อยละ 50" โดยกำหนดวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้แก่วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 "การทุจริตถูกยับยั้งอย่างเท่าทันด้วยนวัตกรรมกลไกป้องกันการทุจริต และระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล" และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าว จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์ ที่ 4 : พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุกพร้อมทั้งกำหนดมาตรการ สร้างกลไกการป้องกันเพื่อยับยั้งการทุจริตและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อลดปัญหาการทุจริต ในการขับเคลื่อนให้ดำเนินการบูรณาการการทำงานด้านการต่อต้านการทุจริตเข้ากับทุกภาคส่วน มีกำหนดมาตรการสำคัญโดยการดำเนินงานได้สร้างความตื่นตัวและเข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามบทบาทของแต่ละหน่วยงาน ปรับฐานความคิดและสร้างความตระหนักรู้ให้ทุกภาคส่วนของสังคม กำหนดทิศทางการป้องกันและปราบปรามการทุจริตให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และความรุนแรง รวมถึงการสร้างความรู้ในการประพฤติปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริตของคนในสังคม (สำนักด้านทุจริตศึกษา สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ, 2564 : 2)

การดำเนินการหลักสูตรต้านทุจริตศึกษา กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ได้จัดทำแผนแม่บทบูรณาการป้องกันและการปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 - 2579) รวมทั้งยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 - 2564) โดยเห็นชอบร่วมกันในการจัดทำหลักสูตรต้านทุจริตศึกษาเพื่อส่งเสริมให้เยาวชนเกิดการเรียนรู้เรื่องความซื่อสัตย์สุจริตในแนวทางใหม่ที่เยาวชนสามารถเรียนรู้ได้หลายรูปแบบตามความถนัดและความพร้อมของผู้เรียน รวมทั้งแนวทางสามารถเข้าถึงสถานศึกษา และประชาชน ได้แพร่หลายมากขึ้น เพราะความรับผิดชอบในการพัฒนาเด็กและเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่ดีเป็นหน้าที่ของทั้งครอบครัว

ชุมชน สังคม (สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2561)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในฐานะองค์กรรับผิดชอบจัดการศึกษาให้นักเรียนตั้งแต่ระดับปฐมวัย จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จึงได้จัดทำ "หลักสูตรต้านทุจริตศึกษา" (Anti-Corruption Education) โดยกำหนดปรับฐานความคิดทุกช่วงวัย ตั้งแต่ปฐมวัยให้สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม ส่งเสริมให้มีระบบและกระบวนการกล่อมเกลாத่างสังคมเพื่อต้านทุจริต ประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือต้านทุจริต เสริมพลังการมีส่วนร่วมของชุมชน (Community) และบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อต่อต้านการทุจริต มีการจัดทำหลักสูตร บทเรียน การเรียนการสอน การนำเสนอและรูปแบบการป้องกันการทุจริตรวมทั้งการพัฒนานวัตกรรม และสื่อการเรียนรู้สำหรับทุกช่วงวัยจัดทำเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ตั้งแต่ชั้นปฐมวัย จนถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เพื่อให้สถานศึกษาทุกแห่งนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังและป้องกันการทุจริตให้นักเรียนทุกระดับ (สุจิตตรา พันธุ์สุวรรณ, 2567)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ได้วางกรอบทิศทาง ในการดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและนโยบาย อีกทั้งยังได้จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันการทุจริต นำเสนอมาตรการป้องกันการทุจริต วิเคราะห์สถานการณ์ทุจริต การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน แสดงรายละเอียดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์จัดทำแผนปฏิบัติการ กำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายโดยมีการจัดประชุมระดมความคิดของผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์ ครูหัวหน้าหลักสูตร และครูผู้สอนซึ่งในประเด็นสำคัญที่เกี่ยวกับหลักสูตรต้านทุจริตศึกษาได้มีการสะท้อนความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปสรรคในการดำเนินงานของหลักสูตรต้านทุจริตศึกษาโดยเฉพาะประเด็นเรื่องกรอบเวลาในการดำเนินการที่ค่อนข้างจำกัด ตารางเรียนของนักเรียนที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนความท้าทายในการบริหารจัดการครูผู้สอน อีกทั้งยังต้องเร่งดำเนินการจัดทำหลักสูตรให้สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่, 2567: 7)

จากเหตุผลและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า การบริหารหลักสูตรต้านทุจริตศึกษา มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารหลักสูตรต้านทุจริตศึกษาของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตกลุ่มดอยม่อนแจ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ เพื่อให้ได้ข้อมูลการบริหารหลักสูตรต้านทุจริตศึกษาของสถานศึกษา และได้แนวทางไปประยุกต์ใช้พัฒนาการบริหารหลักสูตรต้านทุจริตศึกษาของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตกลุ่มดอยม่อนแจ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ได้ทราบข้อมูลการสารสนเทศการบริหารหลักสูตรต้านทุจริตศึกษา สามารถใช้เป็นข้อมูลวางแผนพัฒนา อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาได้และหน่วยงานทางการศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำข้อมูลใช้เป็นแนวทางในการบริหารหลักสูตรต้านทุจริตศึกษาในการพัฒนาการบริหารของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อศึกษาการบริหารหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตกลุ่มดอยม่อนแจ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

2) เพื่อศึกษาแนวทางพัฒนาการบริหารหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตกลุ่มดอยม่อนแจ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาครั้งนี้รวบรวมข้อมูลจากประชากร คือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ในสหวิทยาเขตกลุ่มดอยม่อนแจ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ประกอบด้วย 9 โรงเรียน ประจำปีการศึกษา 2567 ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 30 คน ครูผู้สอน จำนวน 431 คน รวมทั้งหมด 461 คน (ระบบสารสนเทศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่, 2567)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ประกอบด้วยเพศ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และประสบการณ์การทำงาน แบบสอบถามการบริหารหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตกลุ่มดอยม่อนแจ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ มี 6 ด้าน ได้แก่

- (1) การเตรียมความพร้อม จำนวน 7 ข้อ
- (2) การวางแผน จำนวน 7 ข้อ
- (3) การจัดทำหลักสูตร จำนวน 9 ข้อ
- (4) การใช้หลักสูตร จำนวน 14 ข้อ
- (5) การประเมินผล จำนวน 8 ข้อ
- (6) การปรับปรุงแก้ไข จำนวน 5 ข้อ

โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคอร์ท (Likert , 1967: 90 - 95) โดยมีเกณฑ์การประเมินเป็นคะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการบริหารหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาของสถานศึกษา ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการบริหารหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาของสถานศึกษา ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการบริหารหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาของสถานศึกษา ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการบริหารหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาของสถานศึกษา ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการบริหารหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาของสถานศึกษา ในระดับน้อยที่สุด

2) แบบสัมภาษณ์ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดย กำหนดประเด็นการสัมภาษณ์จากแบบสอบถามแต่ละด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดเก็บข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เลือกแบบเจาะจง จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา วิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 3 คน และครูวิชาการ วิทยฐานะชำนาญการพิเศษขึ้นไป จำนวน 2 คน

การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือ

- 1) ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ และปรับปรุงแบบบันทึกข้อมูลการสนทนากลุ่ม
- 2) สร้างแบบบันทึกข้อมูลการสนทนากลุ่ม และเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบ แก้ไขให้มีความตรงและความสมบูรณ์ของเนื้อหา รวมทั้งการใช้ภาษาที่เหมาะสม
- 3) นำแบบบันทึกข้อมูลการสนทนากลุ่มที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา จัดพิมพ์เป็นแบบบันทึกข้อมูลการสนทนากลุ่มฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติดังต่อไปนี้

- 1) การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient)
- 2) หาค่าสถานภาพส่วนบุคคล ใช้ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)
- 3) หาแนวทางพัฒนาการบริหารหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตกลุ่มดอยม่อนแจ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (S.D.)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 ผลการวิเคราะห์ การบริหารหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตกลุ่มดอยม่อนแจ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตกลุ่มดอยม่อนแจ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ด้านการบริหารหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษา

การบริหารหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษา	ผู้บริหารและครู (n=210)		การแปลผล
	\bar{x}	S.D.	
1) ด้านการเตรียมความพร้อม	4.32	0.90	มาก
2) ด้านการวางแผน	4.38	0.77	มาก
3) ด้านการจัดทำหลักสูตร	4.43	0.68	มาก
4) ด้านการใช้หลักสูตร	4.50	0.74	มาก
5) ด้านการประเมินผล	4.49	0.62	มาก
6) ด้านการปรับปรุงแก้ไข	4.26	0.86	มาก
โดยรวม	4.40	0.76	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อ การบริหารหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษา แต่ละด้านโดยรวมอยู่ในระดับมากซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏว่า 3 ลำดับแรกที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ 1) การใช้หลักสูตร 2) การจัดทำหลักสูตร และ 3) การประเมินผลตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ การปรับปรุงแก้ไขโดยมีรายละเอียดแต่ละด้านดังนี้

ด้านการเตรียมความพร้อม สรุปว่า ควรมีการอบรมครูและบุคลากรให้เข้าใจหลักสูตรอย่างถูกต้อง มีการส่งครูไปอบรมเพื่อนำความรู้มาเผยแพร่ในโรงเรียน ควรจัดประชุมร่วมกันระหว่างฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนหลักสูตร การอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการสอน และควรพัฒนาหลักสูตร สื่อการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้ให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ด้านการวางแผน ควรประชุมและตั้งคณะกรรมการหลักสูตรเพื่อวางโครงสร้างการเรียนการสอน ศึกษาบริบทโรงเรียนด้วย SWOT เพื่อให้หลักสูตรสอดคล้องกับชุมชน มีการบูรณาการหลักสูตรกับรายวิชาที่เกี่ยวข้อง พร้อมวางแผนประเมินผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นระบบ กำหนดแผนดำเนินงานระยะสั้น กลาง ยาว พร้อมตัวชี้วัดและวิธีติดตามผล ใช้การประเมินแบบหลากหลายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ.

ด้านการจัดทำหลักสูตร ควรเริ่มจากการวิเคราะห์บริบทโรงเรียนและชุมชน เพื่อให้ตอบสนองความต้องการจริง โดยรวบรวมข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หลักสูตรควรยืดหยุ่น ปรับได้ตามสถานการณ์ และบูรณาการเนื้อหาด้านทฤษฎีกับกลุ่มสาระต่าง ๆ ควรมีทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ เช่น การจำลองสถานการณ์ กำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ เทคนิคการเรียนรู้ที่ทันสมัย พร้อมเกณฑ์ประเมินผลที่เหมาะสม และสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาผู้เรียน

ด้านการใช้หลักสูตร สรุปว่า แนวทางการใช้หลักสูตรด้านทฤษฎีควรใช้หลักสูตรสำเร็จรูปเพื่อลดภาระครูและสอดคล้องกับผลการเรียนรู้มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลนักเรียนอย่างต่อเนื่อง บูรณาการกับวิชาสังคมศึกษาและจัดกิจกรรมแบบ Active Learning พัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบทโรงเรียนส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

ด้านการประเมินผล สรุปว่า ควรมีการประเมินผลควรดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องทุกปี พร้อมเกณฑ์และตัวชี้วัดที่ชัดเจน ใช้การประเมินทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพเพื่อข้อมูลที่ครอบคลุมมีการวิพากษ์และปรับปรุงหลักสูตรประจำปีเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนร่วมเสนอแนะแต่งตั้งคณะกรรมการวัดผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพการเรียนรู้ให้ตรงตามวัตถุประสงค์

ด้านการปรับปรุงแก้ไข สรุปว่า การปรับปรุงหลักสูตรด้านทฤษฎีควรทำหลังสิ้นปีโดยวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยและปัญหาที่พบพัฒนาระบบติดตามผลอย่างต่อเนื่องและเปิดรับข้อเสนอแนะจากทุกภาคส่วนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครูนักเรียนผู้ปกครองและชุมชนพัฒนาทักษะครูเพื่อปรับการสอนให้เหมาะสมเปิดโอกาสให้นักเรียนเสนอความคิดเห็นเพื่อให้หลักสูตรยืดหยุ่นและตอบโจทย์ผู้เรียน

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 แนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตกลุ่มดอยม่อนแจ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ พบว่า

ด้านการเตรียมความพร้อม สรุปว่า ควรมีการอบรมครูและบุคลากรให้เข้าใจหลักสูตรอย่างถูกต้อง มีการส่งครูไปอบรมเพื่อนำความรู้มาเผยแพร่ในโรงเรียน ควรจัดประชุมร่วมกันระหว่างฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนหลักสูตร การอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการสอน และควรพัฒนาหลักสูตร

ด้านการวางแผน สรุปว่า ควรมีการประชุมและตั้งคณะกรรมการหลักสูตรเพื่อวางแผนโครงสร้างและกำหนดการเรียนการสอน ศึกษาและวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาโดยใช้ SWOT เพื่อให้หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและชุมชน มีการบูรณาการหลักสูตรเข้ากับวิชาที่เกี่ยวข้อง พร้อมวางแผนประเมินผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นระบบ

ด้านการจัดทำหลักสูตร สรุปว่า ควรเริ่มจากการวิเคราะห์บริบทของโรงเรียนและชุมชน เพื่อให้หลักสูตรตอบสนองความต้องการจริงของพื้นที่ โดยการรวบรวมข้อมูลจากนักเรียน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การออกแบบหลักสูตรควรมีความยืดหยุ่น สามารถปรับปรุงได้ตามสถานการณ์และบูรณาการเนื้อหาด้านทฤษฎีกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ การเรียนรู้ควรรวมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

ด้านการใช้หลักสูตร สรุปว่า แนวทางการใช้หลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาของสถานศึกษาควรนำหลักสูตรสำเร็จรูปไปใช้เพื่อลดภาระการจัดทำแผนการสอนและสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่กำหนด มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน รวมถึงบูรณาการหลักสูตรเข้ากับวิชาสังคมศึกษา

ด้านการประเมินผล สรุปว่า ควรมีการประเมินทั้งผู้เรียนและผู้สอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องทุกปี โดยกำหนดเกณฑ์และตัวชี้วัดที่ชัดเจน ใช้วิธีประเมินทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุม มีการประชุมวิพากษ์หลักสูตรและปรับปรุงในปีถัดไป เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ

ด้านการปรับปรุงแก้ไข สรุปว่า การปรับปรุงหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาคณาจารย์ดำเนินการหลังสิ้นปีการศึกษาโดยการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย และปัญหาที่พบ พร้อมทั้งพัฒนาระบบติดตามผลอย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ มีการพัฒนาทักษะของครูเพื่อให้สามารถปรับการสอนได้อย่างเหมาะสม

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาการบริหารหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขต กลุ่มดอยม่อนแจ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ พบว่าโดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับ มาก และจำแนกเป็นรายด้านได้ดังนี้ 1) ด้านการเตรียมความพร้อม 2) ด้านการวางแผน 3) ด้านการจัดทำ 4) ด้านการใช้หลักสูตร 5) ด้านการประเมินผล 6) ด้านการปรับปรุงแก้ไข ซึ่งทุกด้านมีการบริหารหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัยข้อที่ 1 ทักษะการบริหารหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาของสถานศึกษา ในสหวิทยาเขตกลุ่มดอยม่อนแจ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ พบว่า

ด้านการเตรียมความพร้อมมีผลการดำเนินการอยู่ในระดับมาก เนื่องจากหลายสถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมอย่างเป็นระบบ ทั้งการแต่งตั้งคณะกรรมการ อบรมบุคลากร และประชาสัมพันธ์หลักสูตรอย่างทั่วถึง สอดคล้องกับงานวิจัยของจินตนา ไจมา (2559) ที่ศึกษาการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 โดยมีเป้าหมายเพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ และจัดทำข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติในการบริหารหลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ด้านการวางแผนมีผลการดำเนินการอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษาศึกษาบริบทอย่างรอบด้าน กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้สื่อที่เหมาะสม ศึกษาสภาพแวดล้อม จัดวางระบบข้อมูล และกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน สอดคล้องกับนริศรา มากมี (2564) (อ้างถึงใน ภูริวัฒน์ เชนย 2567) ที่ระบุว่า การวางแผนการใช้หลักสูตรควรสร้างความเข้าใจแก่บุคลากร วางแนวปฏิบัติอย่างรอบด้าน จัดกระบวนการเรียนรู้ การประเมินผล แนะนำ นิเทศ ติดตาม และวิจัยเพื่อพัฒนาอย่างเป็นระบบ

ด้านการจัดทำหลักสูตรมีผลการดำเนินการในระดับมาก เนื่องจากมีการออกแบบหน่วยการเรียนรู้และใช้ข้อมูลเสริมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมความรู้และคุณธรรม สอดคล้องกับนริศรา มากมี, (2564) (อ้างถึงใน ภูริวัฒน์ เชนย, 2567) ที่กล่าวว่า คณะกรรมการจัดทำหลักสูตรใช้ข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดจุดมุ่งหมาย เนื้อหา แนวทางการเรียนรู้ และการประเมินผลอย่างเป็นระบบ เสนอต่อคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อตรวจสอบและอนุมัติ ซึ่งสอดคล้องกับชาริตา สกลภัทรสกุล (2565) ที่กล่าวว่า การจัดทำหลักสูตรต้องวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ คุณลักษณะ จุดมุ่งหมาย โครงสร้างหลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้ และการประเมินผลให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

ด้านการใช้หลักสูตรมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษาดำเนินการสนับสนุนครูจัดกิจกรรมส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และการปฏิบัติจริงเรื่องการด้านทุจริต พร้อมจัดทำแผนการเรียนรู้ล่วงหน้าอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับธาริตา สกลภัทรสกุล (2565) ที่ระบุว่า การใช้หลักสูตรต้องมีขั้นตอนที่เป็นระบบ จัดบุคลากรตรงกับความสามารถ จัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ และมีการประเมินผลตามสภาพจริง สอดคล้องกับกษมา ชนะวงศ์, (2564) ที่เน้นการใช้สื่อหลากหลาย การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และการแนะแนวผู้เรียน และยังสอดคล้องกับอารมณ จินดาพันธ์ (2562) ที่พบว่าผู้บริหารโรงเรียนเอกชนมีบทบาทในการจัดทำและใช้หลักสูตรในระดับมาก

ด้านการประเมินผล มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะสถานศึกษามีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาอย่างเป็นระบบ รวมถึงให้ครูผู้สอนนำผลการวิเคราะห์มาปรับปรุงการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับหลักสูตร นอกจากนี้ ยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนและผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมินพฤติกรรม ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของกษมา ชนะวงศ์ (2564) ที่กล่าวว่า การประเมินผลการใช้หลักสูตรโดยมีการปรับปรุงพัฒนาการบริหารหลักสูตรเป็นประจำสม่ำเสมอทุกปีการศึกษา และนำข้อมูลและปัญหาการพัฒนาคุณภาพการศึกษามาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาปรับปรุงและจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ

ด้านการปรับปรุงแก้ไข มีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เนื่องจากสถานศึกษามีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงแผนงาน โครงการ และทรัพยากรให้ดียิ่งขึ้น รวมถึงใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาวิธีสอนและการบริหารจัดการหลักสูตรอย่างเป็นระบบ อีกทั้งยังมีการเก็บข้อมูลเพื่อติดตามและปรับปรุงหลักสูตรในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของธาริตา สกลภัทรสกุล (2565) ได้ศึกษาเรื่องสภาพและแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาดาก เขต 1 ขั้นการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร ขั้นการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา และขั้นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ขั้นการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลการใช้หลักสูตร

อภิปรายผลการวิจัยข้อที่ 2 แนวทางพัฒนาการบริหารหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตกลุ่มดอยม่อนแจ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาของสถานศึกษาในสหวิทยาเขตกลุ่มดอยม่อนแจ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่ เมื่อพิจารณาทางด้านสามารถสรุปผลได้ดังต่อไปนี้

ด้านการเตรียมความพร้อม สรุปว่า ควรมีการอบรมครูและบุคลากรให้เข้าใจหลักสูตรอย่างถูกต้อง มีการส่งครูไปอบรมเพื่อนำความรู้มาเผยแพร่ในโรงเรียน ควรจัดประชุมร่วมกันระหว่างฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนหลักสูตร การอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งสำคัญในการเพิ่ม

ประสิทธิภาพการสอน และควรพัฒนาหลักสูตร สื่อการสอน และกิจกรรมการเรียนรู้ให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน

ด้านการวางแผน สรุปว่า ควรมีการประชุมและตั้งคณะกรรมการหลักสูตรเพื่อวางโครงสร้างและกำหนดการเรียนการสอน ศึกษาและวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาโดยใช้ SWOT เพื่อให้หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและชุมชน มีการบูรณาการหลักสูตรเข้ากับวิชาที่เกี่ยวข้อง พร้อมวางแผนประเมินผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นระบบ ควรกำหนดแผนดำเนินงานทั้งระยะสั้น กลาง และยาว พร้อมทั้งชี้วัดและวิธีการติดตามผลที่ชัดเจน และใช้วิธีประเมินผลแบบหลากหลาย เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพสูงสุด

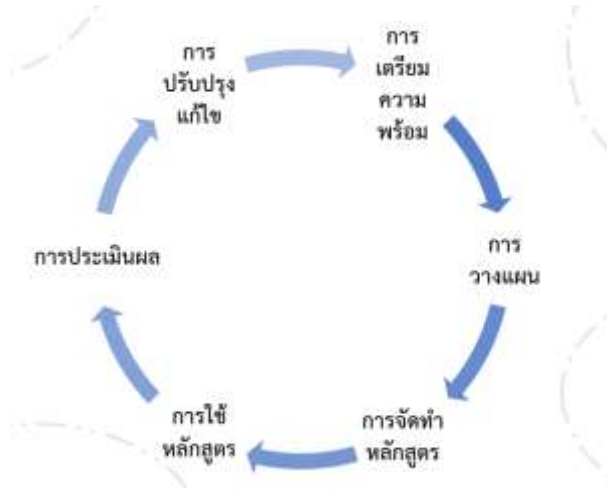
ด้านการจัดทำหลักสูตร สรุปว่า ควรเริ่มจากการวิเคราะห์บริบทของโรงเรียนและชุมชน เพื่อให้หลักสูตรตอบสนองความต้องการจริงของพื้นที่ โดยการรวบรวมข้อมูลจากนักเรียน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การออกแบบหลักสูตรควรมีความยืดหยุ่น สามารถปรับปรุงได้ตามสถานการณ์ และบูรณาการเนื้อหาด้านทุจริตกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ การเรียนรู้ควรรวมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ เช่น การจำลองสถานการณ์หรือโครงการที่เน้นการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ควรกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรอย่างชัดเจน พร้อมเทคนิคการเรียนรู้ที่ทันสมัย และมีเกณฑ์การประเมินผลที่เหมาะสม นอกจากนี้ยังควรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้เรียน

ด้านการใช้หลักสูตร สรุปว่า แนวทางการใช้หลักสูตรด้านทุจริตศึกษาของสถานศึกษาควรนำหลักสูตรสำเร็จรูปไปใช้เพื่อลดภาระการจัดทำแผนการสอนและสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่กำหนด มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน รวมถึงบูรณาการหลักสูตรเข้ากับวิชา สังคมศึกษา สนับสนุนให้ครูนำหลักสูตรไปประยุกต์ใช้ผ่านกิจกรรมแบบ Active Learning เพื่อให้ นักเรียนเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริง และพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน พร้อมทั้ง แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาอื่นเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้งาน

ด้านการประเมินผล สรุปว่า ควรมีการประเมินทั้งผู้เรียนและผู้สอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องทุกปี โดยกำหนดเกณฑ์และตัวชี้วัดที่ชัดเจน ใช้วิธีประเมินทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุม มีการประชุมวิพากษ์หลักสูตรและปรับปรุงในปีถัดไป เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ และแต่งตั้งคณะกรรมการวัดผลเพื่อตรวจสอบคุณภาพการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ด้านการปรับปรุงแก้ไข สรุปว่า การปรับปรุงหลักสูตรด้านทุจริตศึกษาควรดำเนินการหลังสิ้นปีการศึกษาโดยการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย และปัญหาที่พบ พร้อมทั้งพัฒนาระบบติดตามผลอย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ มีการพัฒนาทักษะของครูเพื่อให้สามารถปรับการสอนได้อย่างเหมาะสม และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเพื่อให้หลักสูตรมีความยืดหยุ่นและตอบโจทย์ความต้องการของผู้เรียนมากขึ้น

องค์ความรู้

ภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้จากการสังเคราะห์การวิจัย

ที่มา : พงศ์พันธ์ แก้วจันทร์, 2569.

จากภาพสามารถอธิบายได้ว่า

ด้านการเตรียมความพร้อม สรุปว่า ควรมีการอบรมครูและบุคลากรให้เข้าใจหลักสูตรอย่างถูกต้อง มีการส่งครูไปอบรมเพื่อนำความรู้มาเผยแพร่ในโรงเรียน ควรจัดประชุมร่วมกันระหว่างฝ่ายที่เกี่ยวข้องเพื่อวางแผนหลักสูตร การอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างต่อเนื่องเป็นสิ่งสำคัญในการเพิ่มประสิทธิภาพการสอน และควรพัฒนาหลักสูตร

ด้านการวางแผน สรุปว่า ควรมีการประชุมและตั้งคณะกรรมการหลักสูตรเพื่อวางโครงสร้างและกำหนดการเรียนการสอน ศึกษาและวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาโดยใช้ SWOT เพื่อให้หลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียนและชุมชน มีการบูรณาการหลักสูตรเข้ากับวิชาที่เกี่ยวข้อง พร้อมวางแผนประเมินผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นระบบ

ด้านการจัดทำหลักสูตร สรุปว่า ควรเริ่มจากการวิเคราะห์บริบทของโรงเรียนและชุมชน เพื่อให้หลักสูตรตอบสนองความต้องการจริงของพื้นที่ โดยการรวบรวมข้อมูลจากนักเรียน ผู้ปกครองและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การออกแบบหลักสูตรควรมีความยืดหยุ่น สามารถปรับปรุงได้ตามสถานการณ์ และบูรณาการเนื้อหาด้านทุจริตกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ การเรียนรู้ควรรวมทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

ด้านการใช้หลักสูตร สรุปว่า แนวทางการใช้หลักสูตรด้านทุจริตศึกษาของสถานศึกษาควรนำหลักสูตรสำเร็จรูปไปใช้เพื่อลดภาระการจัดทำแผนการสอนและสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่กำหนด มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม และประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน รวมถึงบูรณาการหลักสูตรเข้ากับวิชาสังคมศึกษา

ด้านการประเมินผล สรุปว่า ควรมีการประเมินทั้งผู้เรียนและผู้สอนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องทุกปี โดยกำหนดเกณฑ์และตัวชี้วัดที่ชัดเจน ใช้วิธีประเมินทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุม มีการประชุมวิพากษ์หลักสูตรและปรับปรุงในปีถัดไป เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ

ด้านการปรับปรุงแก้ไข สรุปว่า การปรับปรุงหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาควรดำเนินการหลังสิ้นปีการศึกษาโดยการวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อย และปัญหาที่พบ พร้อมทั้งพัฒนาระบบติดตามผลอย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ มีการพัฒนาทักษะของครูเพื่อให้สามารถปรับการสอนได้อย่างเหมาะสม

สรุป และข้อเสนอแนะ

1) ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาอื่น เพื่อให้สามารถนำหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาไปปรับใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนและชุมชน

2) ครูและบุคลากรทางการศึกษา ควรบูรณาการหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาเข้ากับการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ พร้อมทั้งส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความตระหนักและสามารถนำหลักการด้านทฤษฎีไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) ควรกำหนดนโยบายส่งเสริมการอบรมครูและบุคลากรอย่างเป็นระบบ เพื่อสร้างความเข้าใจหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาที่ถูกต้อง โดยเฉพาะในรูปแบบอบรมเชิงปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง

2) ควรจัดตั้งคณะกรรมการระดับเขตพื้นที่/จังหวัด เพื่อสนับสนุนการวางแผนโครงสร้างหลักสูตรและกำหนดแนวทางบูรณาการเนื้อหาด้านทฤษฎีกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ

3) ควรกำหนดแนวทางและเกณฑ์การประเมินผลหลักสูตรด้านทฤษฎีอย่างเป็นระบบในระดับชาติ โดยเน้นการประเมินทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพที่ครอบคลุมทั้งผู้เรียนและผู้สอน

4) ควรออกแบบนโยบายการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในกระบวนการปรับปรุงหลักสูตรทุกปี เพื่อเปิดโอกาสให้ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนร่วมแสดงความเห็นและข้อเสนอแนะอย่างเป็นทางการ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1) โรงเรียนควรจัดอบรมครูภายในและส่งครูเข้าร่วมอบรมนอกสถานที่ เพื่อนำความรู้มาขยายผลในโรงเรียน รวมถึงประชุมวางแผนหลักสูตรร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

2) สถานศึกษาควรแต่งตั้งคณะกรรมการหลักสูตรระดับโรงเรียน เพื่อวิเคราะห์บริบทโดยใช้ SWOT และบูรณาการหลักสูตรด้านทฤษฎีกับรายวิชาที่เกี่ยวข้อง พร้อมวางแผนการเรียนรู้และการประเมินผลอย่างรอบด้าน

3) ควรพัฒนาหลักสูตรให้ยืดหยุ่นและตอบสนองต่อบริบทท้องถิ่น โดยใช้ข้อมูลจากนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน รวมทั้งเน้นทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

4) ควรมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรทุกปี พร้อมจัดประชุมวิพากษ์หลักสูตรอย่างเป็นระบบ และปรับปรุงในปีถัดไป โดยให้ครู นักเรียน และชุมชนมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรทำวิจัยเรื่อง การประเมินและพัฒนาหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

2) ควรทำวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาในโรงเรียน ในสหวิทยาเขตกลุ่มดอยม่อนแจ่ม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่

References

- กษมา ชนวงค์. (2564). รูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน. *วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยนครสวรรค์.*
- จินตนา ไจมา. (259). *การบริหารหลักสูตรทั้งถิ่นของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษา เขต 34. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการศึกษา. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*
- ธาริตา สกลภัทรสกุล. (2565). สภาพและแนวทางการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตาก เขต 1. *วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนครสวรรค์.*
- ทัชชชา ปัญญารัตน์. (2561). การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4. *วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.*
- ธีระเดช เรือนแก้ว. (2560). แนวทางการพัฒนาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนอ้อมก้อยวิทยาคม จังหวัดเชียงใหม่. *วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*
- แพรวสุดา ไชยดี. (2567). แนวทางการบริหารหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นเพื่อยกระดับมาตรฐานฝีมือแรงงานของนักศึกษาวิทยาลัยสารพัดช่างเชียงใหม่. *วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.*

- ภุริวัฒน์ เชนย. (2567). แนวทางการบริหารหลักสูตรฐานสมรรถนะของสถานศึกษานำร่องระดับมัธยมศึกษา พื้นที่นวัตกรรมการศึกษาจังหวัดเชียงใหม่. *วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศุภลักษณ์ ล้อมลาย และ ขวัญปวีณ์ พงศ์กสิณภพ. (2561). *สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษาของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ในช่วงปี 2553-2557*. วิทยาลัยมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- สุจิตตรา พันธุ์สุวรรณ (2567). การศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*, 18(2), 235-251.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ. (2567). *การขับเคลื่อนหลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ. (หนังสือราชการ).
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่. (2567). *รายงานผลการดำเนินการป้องกันการทุจริตประจำปี*. เชียงใหม่ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงใหม่. (เอกสารรายงาน).